

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษา การดำเนินการนิเทศภายใน ที่มีประสิทธิภาพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยมีวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ที่มีผลการประเมินการดำเนินการนิเทศภายในสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของเขตการศึกษา 1 จำนวน 31 โรงเรียน มีผู้บริหาร ครู อาจารย์รวมทั้งสิ้น 2,646 คน จากนั้นนำประชากรที่เป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์มาหากกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และใช้ตารางประมาณกลุ่มตัวอย่างของเกร็จซีและมอร์แกน

(Krejcie and Morgan, 1920) ซึ่งมีความคลาดเคลื่อนเป็น 0.5 ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนรวมทั้งสิ้น 366 คน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหาร 31 คน และครูผู้สอน 335 คน (ดูภาคผนวก)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ประเภทของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบศึกษาเอกสาร แบ่งเป็น 3 ฉบับดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check - List) และแบบปลายเปิด (Open - Ended) ซึ่งใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหาร การดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. การจัดโครงสร้างการนิเทศภายใน

- 1.1 การจัดโครงสร้างระดับโรงเรียน
- 1.2 การจัดวางตัวบุคลากร
- 1.3 การจัดระบบการนิเทศ

2. การจัดระบบบริหารให้เอื้อต่อการนิเทศ

- 2.1 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร
- 2.2 กระบวนการนิเทศ
- 2.3 การกำหนดงบประมาณ

3. การดำเนินงานนิเทศภายใน

- 3.1 การวางแผนการนิเทศ
- 3.2 การดำเนินการ

3.3 การประเมินผล

4. ปัญหาในการดำเนินการนิเทศภายใน

4.1 ปัญหาในการจัดโครงสร้างการนิเทศภายใน

4.2 ปัญหาในการจัดระบบบริหารให้เอื้อต่อการนิเทศ

4.3 ปัญหาในการดำเนินงานนิเทศ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้ถามครูผู้สอนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) โดยถามเกี่ยวกับเรื่องเพศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติราชการ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน และการเข้ารับการอบรม หรือ สัมมนาทางการนิเทศการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) และแบบปลายเปิด (Open-Ended) โดยถามเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน
3. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ ภายในโรงเรียน
4. ปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน

ฉบับที่ 3 เป็นแบบศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) และแบบบันทึกรายละเอียดของข้อมูลที่ได้ศึกษา เอกสารที่ศึกษามีดังนี้

1. โครงการ/แผนการปฏิบัติงาน
2. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน

3. สมุดบันทึกการประชุม
  4. สมุดนิเทศการศึกษา
  5. สมุดเยี่ยม
  6. โครงการสอน แผนการสอน
2. วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเองทั้ง 3 ฉบับ ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ แบบสอบถาม 1 ฉบับและแบบศึกษาเอกสาร 1 ฉบับ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ที่มีผลการประเมินการดำเนินการนิเทศภายในสูงกว่าค่าเฉลี่ยของเขตการศึกษา 1 การสร้างเครื่องมือวิจัยดังกล่าว มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน จากนั้นได้สร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมตัวแปรที่จะศึกษา

2.2 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 3 ฉบับ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

2.3 นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน (ดูภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำเครื่องมือที่ได้รับคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิไปพิจารณาปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้เป็นเครื่องมือฉบับที่สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือไปยัง
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยแจ้งให้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ที่มีผลการประเมินการดำเนินการนิเทศภายในสูงกว่า
ค่าเฉลี่ยของเขตการศึกษา 1 ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือในการวิจัยทั้งแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม
และแบบศึกษาเอกสารด้วยตนเองทุกโรงเรียนโดยแบบสอบถามฉบับที่ 1 ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร
จำนวน 31 ฉบับ แบบสอบถามฉบับที่ 2 สอบถามครูผู้สอน จำนวน 335 ฉบับ และแบบศึกษา
เอกสาร จำนวน 31 ฉบับ รวมเครื่องมือวิจัยทั้งสิ้น 397 ฉบับ ได้รับคืน 397 ฉบับ เป็นฉบับที่
สมบูรณ์ 397 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนเครื่องมือในการวิจัยที่ส่งไป และได้รับคืน

เครื่องมือวิจัย	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืนและสมบูรณ์	ร้อยละ
1) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร	31	31	100.00
2) แบบสอบถามครูผู้สอน	335	335	100.00
3) แบบศึกษาเอกสาร	31	31	100.00
รวม	397	397	100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสอบถาม และการศึกษาเอกสาร มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แยกประเภทตรวจนับความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูล ตามระเบียบวิธีทางสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารแยกวิเคราะห์ ออกเป็น 3 ส่วน คือ

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน แยกวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน คือ

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพครูผู้สอน ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนของครูผู้สอนในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน ใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละของคำตอบ} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบคำถาม}} \times 100$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย